

Ministers geven scholieren les in euro-optimisme

Westerwelle en Timmermans bij de Deutsche Internationale Schule

Achtergrond - 11 april 2013

Onder het motto 'Die Zukunft Europas: Mach mit!' probeerden de ministers van Buitenlandse Zaken Guido Westerwelle en Frans Timmermans scholieren en studenten deze week in Den Haag enthousiast te maken voor Europa. De vooruitzichten voor jongeren zijn "*beschissen*", geven ze toe. Maar studenten moeten zich ook realiseren hoe geprivilegieerd ze zijn.

"Is het eigenlijk nog wel leuk in Europa?" is de eerste vraag die de ministers, te gast bij de Deutsche Internationale Schule in Den Haag, moeten beantwoorden. De Duitse liberale minister van Buitenlandse Zaken Guido Westerwelle aarzelt geen seconde: "Ja!", zegt hij in een overvolle gymzaal tegen ruim 170 scholieren en studenten. Frans Timmermans is minder positief. Hij wordt nogal moe van alle onzin die er over Europa wordt verspreid. "Ik vind het vervelend telkens leugens te moeten weerspreken", zegt hij in vloeiend Duits.

Westerwelle legt zijn betrokkenheid bij Europa uit met een persoonlijke anekdote. Hij vertelt over een reis naar Frankrijk in de jaren zeventig. In een klein winkeltje barstte de verkoopster in tranen uit toen ze merkte dat hij en zijn vrienden Duits waren. In de oorlog hadden de nazi's haar man vermoord, legde haar dochter uit. In die tijd moest Europa nog worden uitgevonden, verklaart de Duitse minister. Voor de huidige generatie Europeanen, die de Tweede Wereldoorlog niet hebben meegemaakt, is dit moeilijk voor te stellen, leggen de ministers uit.

'Euro-Englisch' en privileges

Een panel van scholieren stelt de ministers vragen, afwisselend in het Duits en Engels. Bijvoorbeeld over de gebrekkige kennis van de Duitse taal bij Nederlanders. Timmermans reageert met luchtige opmerking over de talenkennis van de doorsnee Europeaan: "Tegenwoordig spreekt iedereen een soort van min of meer goed euro-Engels. Zelfs de Britten beginnen dat over te nemen." Maar, voegt hij daaraan toe: "Economisch gezien laten we met ons slechte Duits echt kansen liggen.'

Als een scholiere zegt dat ze twijfelt over de vraag of ze in Nederland, Duitsland

of Spanje moet studeren, antwoordt Westerwelle: "Dat je überhaupt de mogelijkheid hebt om te twijfelen over waar je heen gaat, laat zien hoe geprivilegieerd je bent." Hij verwijst hiermee naar een opmerking die Timmermans eerder maakte over de Koude Oorlog: toen was vrij reizen in Europa nog een utopisch vergezicht. Volgens Westerwelle is met de val van de Berlijnse Muur het moment aangebroken dat Europa echt richting eenwording ging: de Duitse eenwording symboliseert zo de Europese eenwording.

De Duitse minister toont zich *not amused* als een scholier vraagt of Europa's rol om de vrede te bewaren niet is uitgespeeld nu "er al 70 jaar vrede is". Op verrassend harde toon geeft hij de jongen een lesje geschiedenis: "Hoezo 70 jaar vrede? De echte vrijheid en vrede die we hebben zijn er pas sinds 20 jaar, en zelfs die 20 jaar zijn niet zonder oorlog en onderdrukking geweest. Denk aan de oorlog in Bosnië of de twist tussen Armenië en Azerbeïdjan over Nagorno-Karabach! Dat is óók Europa."

'Beschissene' toekomst

Het belangrijkste thema dat de ministers voor hun kiezen krijgen is de visie op Europa. Hoe moet Duitsland omgaan met zijn steeds machtigere positie? Mag Turkije ooit toetreden tot de Unie? Wat voor kansen zijn er nog voor jongeren in Europa nu de jeugdwerkloosheid record na record breekt?

Timmermans noemt de vooruitzichten voor jongeren op de korte termijn '*beschissen*' (belabberd). Westerwelle moet hierom lachen. Hij noemt de omschrijving "zeer juist", maar hij drukt het zelf liever diplomatieker uit. Op middellange termijn zien de twee gastsprekers wel veel nieuwe mogelijkheden, maar ze kunnen niets garanderen, zeggen ze. Niettemin prijzen ze het aantal hoogopgeleiden in Europa: dit is immers een voorwaarde voor een goedlopende economie.

Beide ministers zijn voorstander van een Turkse toetreding tot de EU. Westerwelle hekelt het gebrek aan vooruitgang bij de toetredingsonderhandelingen van de afgelopen twee jaar. Hij vindt dat er op bijna geen enkel beleidsterrein echte stappen zijn gemaakt. Dit terwijl Europa met de aanzienlijke uitbreidingen van bijvoorbeeld Oost-Europese landen heeft bewezen dat de instituties sterk genoeg zijn om grote landen op te nemen, zegt hij.

Omgekeerde 'Self fulfilling prophecy'

De suggestie van een te machtig Duitsland in de EU wijst Westerwelle van de hand: "Er is geen Duits Europa, slechts een Europees Duitsland". De Europese samenwerking is bewust gestart met zes partners: drie kleine en drie grote, legt

hij uit. "Europa is op die manier altijd een partnerschap van gelijken geweest."

In zijn slotwoord zegt Timmermans dat hij de mensen wil meegeven dat er in het discours over de EU wel erg veel nadruk wordt gelegd op de moeilijkheden in plaats van de kansen. Westerwelle hoopt op een *self-fulfilling prophecy*: Daarmee bedoelt hij dat optimisme in het Europese project de kans van slagen vergroot. Westerwelle: "De *self-fulfilling prophecy* wordt meestal negatief gebruikt. Ik geloof dat het ook omgekeerd kan. Dat gaat ons lukken!"

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:

<https://duitslandinstituut.nl/artikel/2887/ministers-geven-scholieren-les-in-euro-optimisme>